

50. a 60. léta 19. století

- po bouřlivém roce 1848 a nástupu nového císaře (Fr. Josefa I.) nastává politický útlum, je posílena absolutistická moc, tajná policie, cenzura, centralizace, vydána jen omezená ústava (tzv. oktrojovaná), jsou omezena občanská práva, němčina se stává jediným úředním jazykem
- vychází jen několik nepolitických časopisů s malým nákladem (např. Květy; Památky archeologické a místopisné), česky psané noviny pouze jedny – Pražské noviny
- doznívá národní obrození - Erben vydává Kytici (1853), Němcová Babičku (1855), Pohorskou vesnici (1856), V zámku a podzámčí (1857), Borovského satiry vycházejí v opisech
- doba však znamená konec feudalismu, rozvoj podnikatelské svobody, obchodu, české obyvatelstvo získává ekonomickou sílu
- lidé začínají chodit za Prahu, vznikají výletní hostince
- společnost umlká a probouzí se až koncem 50. let s nástupem nové generace a postupným uvolněním

- po vydání nové ústavy (1861) se uvolňují poměry a prudce se začíná rozvíjet česká občanská společnost i český politický život
- uvolnění kulturního života je vidět zejména v publicistice – vznikají (z těch známějších) časopisy Humoristické listy, Světozor, noviny Národní listy (významní redaktori: např. Jan Neruda, Vítězslav Hálek, Karel Čapek, Josef Čapek, Jakub Arbes)

- **kulturní počiny**
 - 1859 – 1874 vychází Slovník naučný (11 svazků, řídil Fr. Rieger)
 - 1861 je založen Hlahol
 - 1862 je založen Sokol
 - 1862 premiéra v Prozatímním divadle
 - 1863 je založena Umělecká beseda (spolek sdružující umělce literární, hudební i výtvarné)
 - 1868 je položen základní kámen ND